1877. IX. évfolyam. 210. szám. Hétfő, október 29.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legeleesóbb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilttér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Nevezzük a nevén.

— Egy kis árnykép. —

Szomoru időket élünk. A Tisza-kabinet napról-napra bizonyitja, hogy képtelen ama programmnak megfelelni, melyet maga elé tüzött. Lépésről-lépésre adja fel a csatatért, s hajlik meg Ausztria előtt. Hogy mi lesz ennek vége, szükségtelen ecsetelnünk. Mindenki tudja azt. A szesz- és czukoradó, a hazai ipar e kis emeltyüje is osztrák kézbe került, eldobtunk magunktól néhány milliót, hogy fentarthassuk a barátságos viszonyt Ausztriával szemben, nem gondolva meg e lépés szomoru következményeit, mely Magyarország jövőjére végzetszerü befolyást is gyakorolhat.

Lemondtunk a „status quo“ javitásáról, meghajlottunk a reichsrath követelései előtt, elfogadtuk a 24 millió bankadósságot, lemondva a vámrestitutiók reformjáról is, és Ausztria még sincs megelégedve. Követelései mindig nagyobbak, és nem akad ember a miniszterek közt, ki megunná e tulságos eljárást, megmondaná az illetőknek, hogy: eddig és ne tovább!

Uszunk az árral. Különben mintegy sugalmazott lap irja, erre el lehettünk készülve régen, mert ez nem is lehet másképen. Hogy miért nem lehet, azt is elmondja. Tisza Kálmán ugyanis, midőn a miniszteri széket elfoglalta, szavát adta az osztrák atyafiaknak, hogy oda fog hatni, miszerint Ausztria és Magyarország közt a **közösügy** kormányzata alatt semmit ne szenvedjen. És azt kiviszi mindenáron, ha kell Magyarország anyagi veszteségével is.

Hogy e hir nem légbőlkapott, bizonyitja ezt Tisza Kálmán eljárása a szesz- és czukoradónál. A miniszterelnök nem tagadhatja el, hogy eddigi müködése méltán találkozott az ország ellenszenvével, és ama közvélemény, mely őt basáskodásai miatt elitéli: jogos és méltányos.

Mi tudjuk, hogy Tisza Kálmán ur, mint „miniszterelnök“, Ausztria zsoldjában áll, de hogy a hatalomért elfeledje kötelességét, elfeledje, hogy — daczára annak, miszerint közösügyes világot élünk, — ő mégis magyar kormányelnök, ezt nem hiszszük, és nem tételezhetjük fel a „Bihari pontok“ hires szerzőjéről.

De ha igaz ama jelszó, hogy „Ausztriáért mindent“: kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy ez már nem egyszerü büntény, nem egyes ember gyávasága; ennek sötétebb, megbélyegzőbb neve van — ez már **hazaárulás**!

— **Tisza áldozatkész.** Kivált akkor a midőn nem a maga pénzéről van szó, erdélyi mozgalomtól megijedvén, az ottani zsandárokat uj fegyverekkel látja el, még pedig jó drágán. 800 darab ára 33,929 frt. Ő mondta az országgyülésen. Most merjen aztán Erdélyben a török mellett lelkesülni!

— **A bankügyi vitára** egyelőre a következő képviselők vannak felirva: a tjavaslat mellett: Falk Miksa, Kautz Gyula, Márkus István, gr. Dessewffy Aurél, Horváth Gyula, Prileszki Tádé. A tjavaslat ellen: Simonyi Ernő, Ráth Károly, Orbán Balázs, br. Bánhidy Béla, Mocsáry Lajos, Tóth Kálmán, Lukács Béla, Lichtenstein üózsef, Irányi Dániel, Szontagh Pál (gömöri), Ragályi Nándor, Molnár Antal.

Fegyver önmaguk ellen.

— Egy deákpártitól. —

Budapest, okt. hó.

Azon érveknek — melyek az önálló-bank feállitása ellenében felhozatnak — egyike a valuta rendezése.

A bankbizottsági jelentés a czéljának megfelelő önálló magyar banktól, — mint fennebb érintettük, két feltételt kiván, — 1-ször hogy jegyeit vagy érczre váltsa fel, 2-szor vagy hogy kényszerforgalmi jegyeit a monarchia másik felében is használhassák.

Igen ám! De a fenti feltételek egyike „meghiusult azon perczben; — mondja a jelentés, — midőn Ausztria abba beleegyezni nem akart, hogy egy általa engedélyezett bank fizetésesnek elfogadja a magyar bank jegyeit.“

E feltételek másikára „vagyis a készpénzben fizető bank felállitására, — mondja a jelentés — mindenki, ki viszonyainkat ismeri, tudja, hogy jelen perczben alig lehet gondolni. Mert ilyen bank felállithatásának előfeltétele a valuta rendezése.“

Miután tehát mind a két feltétel olyan, hogy a bizottsági jelentés szerint most lehetetlen, tehát természetesen az önálló bank elmarad — s nem lesz más hátra, mint a kormány javaslatát: „közös osztrák-magyar bankot elfogadni“!..

Mily gyönyörü indokolás!

Pedig hát ha nem épen szükséges az önálló bank felállitásához a valuta rendezése, a 412 millió frtnyi államjegynek a forgalomból való kivonása, készpénzzel kifizetése?!

Hiszen hivatkozni mernénk az 1869. évi bankbizottság határozatára, melyben az mondatik, „ha sulyos feltételek, jog s méltányosság szempontjából nem igazolható áldozatok követeltetnének, a törvényhozásnak kötelessége lesz, **nem várva a valuta rendezését** . . . hitelügyünk igényeit, érdekeinket megvédeni és rendszeres pénzforgalmat a magyar korona országai részére, ha másként nem lehet, **önálló jegybank azonnali felállitásával is biztositani.**“

De a magyar önálló-bank, kényszerforgalom mellett csak ugy fenn tudna állani, mint fenállott az osztr. nemzeti bank, vagy fenállana a most tervezett osztr. magyar közös bank!

S valjon ha már két kényszerforgalmu bank között kellene választanunk, merné-e bárki is állitani, hogy egy osztr. magyar közös bank, 50 millió minimalis évi dotatio mellett jobban ki tudná az ország hiteligényeit eléglteni, sem mint egy kizárólag magyar érdekeknek szolgáló magyar-önálló bank?!

Azután a lebegő adósságra nézve sem szükséges, hogy forgalomból kivonassanak, illetőleg érczre beváltassanak; mert valamint ama 412 millió államjegy meglehet a két állam közös jótállása mellett a forgalomban a kényszer forgalmu oszt. magy. közös bank alapitása esetén, ugy meglehet a közös jótállás mellett, az önálló s kényszerforgalmu magyar bank alapitásakor is!...

Avagy talán attól tartanak, hogy Ausztria az önálló magyar bank felállitása esetén nem vállalna „közös jótállást“ a lebegő adósságért?!

No ugyan ez nem tenne semmit!

Ezen esetben a 412 millió lebegő adósságot a törvény rendelte arányban szét lehetne osztani, s a magyar állam a reá eső összeg erejéig, a mi a quota jelenlegi aránya szerint 124 milliót tenne ki csupán, a magyar állam jótállása alá helyezett kényszerforgalmu utalványokat, illetőleg államjegyeket bocsáthatna ki.

Ime, ez lenne azon megoldási mód, a melyhez ugyan nem lenne szükséges a Vahrmann követelte egyik feltétel sem, mindazáltal az ország hiteligénye általa teljesen kielégittetnék!

Az önálló bank ellen nem ritkán felhozatik még az is, hogy hitelképesség s értékforgalomközvetités tekintetében nem felelne meg a várakozásnak!?

No ugyan ennél naivabb ellenvetést alig tehetne valaki!

Mert hiszen az osztr. nemzeti bank miben birja hitelképességének erős támaszát!? Talán bizony a pinczéiben felhalmazott arany s ezüst milliókban?! Ugy de tényleges érczkészlete alig éri el a 150-160 milliót, s ezen szemben mintegy 340 millió bankjegye van forgalomban.

Ezen számok első tekintetre megmondják azt, hogy ezen hánya-veti pénzintézetnek rendkivül ereje nem tőkéiben található fel, hanem azon kényszerforgalmu bankjegy monopoliumban, — a melyet néki Ausztria-Magyarország biztositottak, s biztositani akarnak!

Ugyanezt bizonyitja még egy másik körülmény is.

Mint emlitettem, az osztr. nemzeti bank mintegy 340 millió bankjegyet forgat a monarchiában; s ezen összegből, ha ugyan nem több, de 100 millió bankjegy Magyarországban van forgalomban,

A száz millióból Magyarország kölcsön kapott, vagyis tartozik az osztr. nemzeti banknak 50 millióval, és ezért busás kamatokat is fizet, a fenmaradó 50 millióval pedig, miután ezen 50 millió jegynek megfelelő értékkel a bank azoknak tartozik, kiknek kezében e jegyek vannak, az osztr. nemzeti bank tartozik Magyarországnak. S ő ezen tartozásáért nem hogy csak mit sem fizet, sőt még az ország tartozik jegyeit, a melyet, — vajha valóságos **értéket képviselnének, — készpénzül** elfogadni!...

S vajon miért mindezen előny?!..

Azért, mivel ő kibocsát milliókra menő oly papirjegyeket, a mely az értékforgalmat közvetitik, de erre is csak ugy képesek, hogy az ország kényszerforgalmat biztosit számukra, oly banknotát, a melyet érczre beváltani nem képes!...

No már egy ilyen bankot, a mely nyomtat s forgat oly jegyeket, miket érczre felváltani nem képes; a mely hitelképességének támaszát a néki adott s biztositott „kényszer forgalomban“ birja; s a melynek jegyeiért, az ország, azért, mivel nem viselnek valóságos értéket, még kamatot fizet; igen, egy ilyen bankot tán Magyarország is képes lenne felállitani!?!

Hiszen azt a kényszermonopoliumot, a melyet az osztrák nemzeti banknak biztositani akarunk, biztosithatjuk az önálló nemzeti banknak is!

Avagy találkoznék valaki, ki józan ész, komoly gondolkozás mellett képes lenne oly valamit állitani, hogy a 10—15 milliárd értékü vagyonnal biró magyar nemzet nem volna képes egy oly bank felállitására, melyre az osztrák nemzeti bank 160 millió frt. tényleges érczkészlete mellett, az egész monarchiában minden félelem nélkül mer vállalkozni?!...

✝ **Strossmayer.** A diakovári püspök ő. A felség nevezte ki. Ezen uri ember Niksics vára elfoglalása alkalmából, Nikita, montenegrói fejedelemnek két szép paripát küldött. — Valjon melyik a nagyobb — lu?

— **BUDAPESTI HIREK.** **Ecsedi Kálmán**, uj irónk jeles népszinmüve „a Csárda romja“ november elején fog szinre kerülni. **A tüzoltó** egylet részére szükséges 18 ló előállitására megejtett pályázaton Bernfeld Mór ajánlata fogadtatott el. **A népszinházi** sorsjáték kedvező sikerrel kecsegtet. A társadalom minden osztálya aláirt e nemes célra. **Európa** egyik leghiresebb festője Hares Makart jelenleg hazánk fővárosában időzik. A Zichy Mihály festménye (a királyné Deák ravatalánál) redkivül meglepte.

Törvénykezési eljárásunk (1868. évi LIV. t. cz.) és az ezt módositó törvényjavaslat hiányai.

H.-Szoboszló, 1877. okt. hó.

(V.) A törvénykezési eljárás 254. §-a pótlásul a következő volna felveendő:

Oly esetekben, midőn eskü letételétől van feltételezve az ügy eldöntése — a kötelezettség teljesitésére kiszabott határidő — az eskü letételre kitüzött határ-napot követő napon veszi kezdetét, akár tette le a jogositott az esküt, akár nem.

Ezen pótlást szükségessé tenné azon körülmény, hogy némely biróság ezen határidőt az eskületételre kitüzött határnaptól számitja, más biróság pedig az eskü le, vagy le nem tételéről szóló végzés kézbesitéséről, tehát az egyöntetü eljárás.

* * *

VI. A 255 §. kiegészitéseül fel veendő lenne.

Ezen § hatálya nem terjed ki a felebbezési beadványokra nézve.

Némely biróság ugyan is támaszkodva a 255 §-a elfogadja a beadványt, mig más biróság visszautasitja.

Ezen körülmény kitüntetését tehát szintén az egyöntetü eljárás teszi szükségessé.

* * *

VII. A 280 § azt teszi kötelességévé a biróságnak, hogy jogorvoslattal élés esetén 8 nap alatt tartozik az összes iratokat fel terjeszteni a felettes hatósághoz, azonban azt nem mondja meg, hogy ha fel nem terjeszti elfogadható ok nélkül, mi a következménye?

Ajánlatos volna behozni itt a birságolást, még pedig az ellen, ki a fel nem terjesztésnek okozója.

Ezen birságolás behozását szükségessé teszi 1) az, mert gyakran megtörténik, hogy a biró vagy a segéd kezelő személyzet valamelyik fél kérelmére időnyerés tekintetéből, heverni hagyja az ügyet, 2) az, hogy ezáltal gyorsittatnék az eljárás.

* * *

VIII. Szintén birságolásnak volna helye a 282 §. ellenére tett birói cselekvénynél is, mivel gyakori eset némely biróságoknál, hogy a jogorvoslatot elfogadja a határ idő letelte után is, csupán azért, hogy ez által valamelyik fél időt nyerjen, mely eset különösen az árverési eljárásnál adja elő magát.

Tisztujitás.

H.-Szoboszló, okt. 25.

T. Szerkesztő ur! A megyei tisztujitási mozgalmak városunkban kis mértékben észlelhetők, mint minden, ugy eziránt is oly kevés érdeklődést mutat közönségünk, hogy kétségbe kell esnünk a felett, ha vajon be fog-e folymi vagy sem a választásoknál? Már pedig tudhatjuk azt, hogy városunk van hivatva szerepet átszani s eldöntést gyakorolni a választásokra.

Annyit azonban mondhatok, hogy a mostani alispán Veszprémi Gáspár az alispáni székre, Fekete Sándor ügyvéd a tiszti ügyészségre Szilágyi Bálint debreczeni ügyvéd árvaszéki ülnökségre, Fogthüy Sámuel a pénztárnokságra — hozattak szóba. Egyéb állomásokra még elöltek nálunk nincsenek.

Ohajtandó lenne, hogy Hajdumegyénk, mely hivatva volna vezérszerepet vinni a politikai téren, — oly egyénekkel diszeskednék, kik ugy tudományok, mint ügyes, szorgalmas maguk viseletük által tüntek ki eddig s tüntetnék ki ezután is magukat.

Kezdik már ásni sirunkat!

(A képviselőház ülése október 27-én.)

„1867. óta első eset, hogy egy jogot ismét feladunk,“ mondá Helfy Ignácz a képviselőházban, jelezve a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslat nagy fontosságát. E fontos javaslat **az osztrák-magyar banktarsulatról** szóló törvényjavaslat. Szorosan összefügg ez is a kiegyezés többi kérdéseivel, habár törvény szerint nem kellene, nem volna szabad a bankkérdésnek semminemü egyezkedésnek tárgyát képezni, még az 1867-iki kiegyezés sem vonta a maga körébe a bank kérdést. Elvitázhatatlan joga volt a nemzetnek önállóan rendezni bankügyét egészen Tisza Kálmán herostratusi hirü s dicsőségü kormányzásaig. Ő csinál erőnek erejevel ebből is egy ujabb közösügyet, noha beismerte önmaga is, hogy önálló nemzeti bankot jogunkban áll alapitani, noha beismerte hogy annak felállitása nem lehetetlen valami. Sőt mi több, már ő is ajánlotta a koronának az önálló magyar nemzeti bank felállitását, meg volt tehát győződve annak jóságáról, szükségességéről s most mégis ellemondásba jöve ön magával, meghazudtolva önmagát ajánlja az önálló nemzeti bank elvetését s elfogadását egy oly törvényjavaslatnak, mely csak a látszaton változtat valamit, lényegileg azonban továbbra is az ellentétes érdekü osztrák nemzeti bank polypkarjai közt hagyja Magyarország hitelügyét, kereskedelmét, iparát. Egy oly javaslat, melynek hátrányos oldalait, hiányai a javaslatot elfogadásra ajánló előadó Wahrmann Mór is több izben beismerte. Wahrmann mint előadó, két óránál tovább tartó beszédben ajánlotta a törvény javaslat elfogadását, czáfolgatni iparkodva a két külön vélemény (az egyiket Helfy, a másikat Chorin és Lichtenstein nyujtották be) állitásait. Beszédének több pontja nem védelem, hanem vád a javaslat ellen: kijelentette többi közt, hogy szerette volna ő is, ha Magyarország érdekei hatásosabb támogatást nyertek volna; bevallotta ő is, hogy a magyar nemzeti bank felállitása lehetséges; beismerte ő is, hogy a szőnyegen forgó törvényjavaslatban Magyarország részére biztositott dotátio nem elégséges: mégis a törvényjavaslat elfogadását ajánlotta, mert neki s elvtársainak vezérelve az: „Egyességet ha lehet, önálló bankot ha kell.“ Megkisérlik tehát ők először az egyességet, bármily áldozatokkal jár is az, miként egyáltalában minden compromissum, s ha az egyesség lehetséges, akkor nem gondolnak többet az önálló nemzeti bankkal, melynek jogosságát, lehetőségét elismerik mind, de czélszerüségét kétségbe vonják. Volt Wahrmann beszédében olyasmi is, a mit az utána szóló Helfy a hazafisággal nem tudott összeegyeztetni, ilyen pont beszédében a többi közt az is, amelyben védte az osztrák nemzeti banknak az alkudozások alatt tanusitott eljárását, okadatolta, hogy miért ragaszkodik az oly szivósan az általa kivánt szervezethez. Keletténél hosszasabban bizonyitgatta azt is, hogy az osztrák kormány joga a bankkérdésben nem nagyobb, mint a magyaré, ezáltal akart vigasztalni minket a kormányunk által az alakitandó banktársulatra gyakorolható befolyás csekélységéért; figyelmen kivül hagyta itt a t. előadó azt, hogy az osztrák állam érdekei nem annyira ellentétesek az alakitandó banktársulat, illetőleg az abban vezérszerepet játszó Lucamféle emberek erdekeivel, mint Magyarország érdekei; nem is szorul tehát az osztrák állam annyira rá arra, hogy kormányának jogköre a banktársulattal szemben minél tágasabb legyen. — Wahrmann után **Helfy Ignácz** az egyik különvélemény beterjesztője emelt szót, hatalmas érvekkel indokolva az önálló magyar nemzeti bank felállitásának szükségességét s annak lehetőségét. Erélyesen tiltakozott az ujabb jogfeladás ellen, melyet a kérdéses törvényjavaslat czélba vesz, sikeresen czáfolá a pénzügyi bizottság többségének a törvényjavaslatot ajánló jentését s kiváltképen a magyar bankjegyek disagiójára nézve mondottakat hatásosan czáfolta meg. A vitát e kérdésben hétfőn folytatják.

Az ülés végén Apponyi Albert gróf a Németországgal folytatott vám- és kereskedelmi alkudozások megszakadása iránt, Simonffay

---

MARGIT.

— Elbeszélés. —

Irta: **Eckstein Ernő.**

(Folytatás.)

„Szép Margit, engem pedig Henriknek hivnak. De hát mit is akartam mondani. — Te vagy a legszebb nő, a kit életemben láttam.

„De kérlek Signor Henrik kimélj meg az ily ostobaságoktól. Különben valóban meg kellene bánnom . . . .

„Hallgass végig! Nem azért mondom, — hogy neked bókoljak! Szép vagy Margit és most arra kérlek megengeded-é, hogy e hasonlithatatlan szépséget reszkető ecsettel lemásoljam?

„Ah hát festő vagy? kérdé élénken, mig arcza ujra biborszint öltött fel. Ezt bizony rég kitalálhattam volna, mert oly ábrándosan, mint ti müvészek a nap alatt semmi e földi-teremtés sem viseli magát, legfelebb néha egy bohó költő, a milyen időről-időre ide vetődik ködös országotokból, hogy itt fellelkesüljön — a mint mondják. — Tehát ez az egész történet . . . .! Hüm, hüm! Nem roszul fogtál hozzá Henrik Signor.

Gondolkozva keblére hajtá fejét és elmélázva játszott a széles gyeplővel.

„No mondok én valamit — folytatá néhány pillanatnyi ábrándos elmerültség után, tulajdonképen olyan fogadás félét tettem, hogy nem engedém magam többé lefesteni . . . . de egy negyed év mulva atyámnak nevenapja van, és legjobb akaratom mellett sem tudom, mit ajándékozzak neki, hát nem bánom, ha lefestesz. A képet éjjel csendesen ágya fölé akasztom, s ha az ünnepnap reggelén felébred, akkor minden barátai közt ez üdvözli őt némán legelőször. Csak ne kinozz sokat az üléssel, mert én rettenetesen türelmetlen vagyok.

„Ne gondolj vele, viszonzám. Hanem ha a képet atyád számára bevégezzem, nem szabad elfeledned, hogy én nekem is kell tárcám részére valami; Akkor az én részemre is fel kell áldoznod pár órát a második képre.

„No én rajtam ne muljék, csak soká ne tartson! De mikor akarsz hozzá fogni? Nápolyba lakol nemde Signor?

„Igen és te?

„Tom de Greiabon.

„Ez jó messze van a kikötőhöz, legalább tiz meglesz.

„Legalább! Neked nehéz lesz e dolog.

„Hogyan?

„No én mehetek minden másod nap hozzád! Először nem illenék, azután nem is jöhetek igy minden ok nélkül onnanhazulról el.

„Ezen ne törd a fejedet szép Margit. — Holnapután letelik bérletem. Azt hiszem Tome de Greiaban is találok egy szerény szobát.

„Bizonyosan, viszonzá élénken. Nálunk is van egy üressen.

„Zavartan süté le szemeit. — Láthatólag megbánta ezen észrevételt, mely minden gyanutlansága mellett ajkain kiszaladt.

„Hisz ez pompás, kiáltám a legőszintébb öröm hangján. — Micsoda foglalatossága van atyádnak szép Margit.

„Hajóács, viszonzá még mindég küzdve zavarával.

„Jó! Holnap este előtt odaát leszek! — Reméleın hamar megalkuszunk. És hohó? A legfőbb dolgot majd elfeledtem. Hogy hivják atyádat és hol találom fel?

„Minden gyermek ösmeri az öreg Bornighara Giovani házát. A mi házunk épen a tengerészet mellett van, és meg lehet ösmerni egy nagy faczimtábláról, mely egy gőzöst ábrázol, mely a bemenet felett függ.

„Helyes. Elbájoló vagy, hogy a drága titkot elárultad. — Látom, hogy ez fáj neked Margit.

Mosolygva simitá meg homlokát.

„Nem tudom miért Signor, mondá nyugodtan. Anyám bérbeadja a szobát, mert szüksége van reá, s szivesen keres egy pár scudit; és egyik bérlő oly kedves előttünk, — mint a másik.

E közben a jármü felérkezett a hegy tetejére. Már látkörünkbe jött a Sorenti földnyelv és a Vezuv füstölő teteje. Száz lépésnyire az ut lefele haladt.

Igy Signor, mondá Margit barátságos főhajtással. Most már elválik utunk. Ha lejtőn megyünk lefele, Negrát a legjobb akarat mellett sem lehet lépésbe tartani. Felice Sara!

A Rivederci! Viszontlátásra! kiáltám utánna.

„A por vidáman emelkedett fel a forgó kerekek után és eltakarta az eltünő karcsu alakját. Még egyszer tünt fel bibor fejkendője az örvénylő porból. Azután elfordult a jármü egy szögletnél és a kedves gyermek eltünt.

Másnap jókor mindenemet összeszedtem, elbucsuztam öreg gazdasszonyomtól és felültem a legközelebbi kocsira.

Vidáman ment az utazás a Sánta Lucia utczán s a tengerészeti hosszu görbe iven keresztül a barátságos városocska felé, mely fehér fénylő házaival az öböl mellől köszöntött felém, mint egy költő fény és illattelt álom.

Margit képe ekkor oly élénken támadt fel bensőmben, hogy kocsimnak a nehézkes kerekek helyett százszor is szárnyakat óhajtottam, hogy a vizen keresztül szélgyorsasággal az ő boldogitó szépségének büvkörében lehetek. A három órai utazás rettenetes terhemre volt.

(Folytatjuk.)

pedig a baranyamegyei fegyverlefoglalások ügyében interpellált.

— **VIDÉKI HIREK. Rimaszombaton** egy napszámos nejét fejszével agyonütötte s azután magát felakasztotta. **Miskolczon** egy 48-iki honvéd két pisztoly lövéssel életének véget vetett. **Eperjesen** Molnár György hirneves szinészünk a közönség részéről nagy ovatiókban részesült. **Satnyul a magyar ló.** Karczagon 3530 összeirt ló közül csak 83 találtatott katonai szolgálatok teljesitésére. **A beszterczei** dalárda jövő hó 4-én zászlószentelési ünnepélyt tart. A zászlóanya Drexler Izabella lesz.

Csatatér.

— Muszka-török háboru. —

A cserkeszek kezdenek ismét a világ leghősiesebb katonáivá válni. Legközelebb betörtek Romániába s onnan temérdek marhát elhajtottak. Az oláh katonaságot kardra hányták s azzal visszatértek.

*

Ázsiában Daghestan tartományban óriási mérvet öltött a muszkák elleni lázzadás. A derék mohamedánok verik szakadatlanul a muszka sereget. A térparancsnok 50000 embert kér.

Vajon honnan veszi a muszka kormány e sereget? Fogynak a rubelek.

*

Orchanie és Plevna közt nagy ütközet történt, hol a muszkák roppant embert vesztve, megfutottak. Az érdem Sefket basáé.

Szinházi csarnok.

— Egy nagyon szép asszony. Zsandár —

Okt. 27-én adatott **„Egy nagyon szép asszony“** Ladiche és Daru vigjátéka.

A darab meséje igen egyszerü s már számtalanszor fel volt dolgozva.

Különben a mi a franczia vigjátékot annyira kedveltté teszi, az élénkség, e darabban is megvan.

Ugyesen bonyolitott jelenetei élénk tetszést arattak. Belbecse különben a darabnak nincs. Csak is ügyes scenirozása fogja fent tartani a repertoiron.

A czimszerepet Törökné játszotta. Mit mondjunk e legkedvesebb müvésznőnkről, kit a Muzsa „örök dicsőség“ szóval csókolt homlokon. Mint mindig, ugy most is remekül játszott. Szikszayné, Kunsági Toldi, Lovászi Vezéri szinte kitünően játszottak. Okt. 28-án adatott a **„Zsandár.“** Uj darab másodszor. Aranyossy a régi volt, most sem akar okulni. Közönség szép számmal.

Hivatalos rovat.

Debreczen, okt. 28.

A nagyméltóságu földmivelés- ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumtól vett értesités szerint, a **keleti marhavész**, mint legközelebb már közbirré tétetett, nemcsak Magyarország, Háromszékmegye Sepsi-Szent-György városában, hanem az **osztrák tartományokban** és pedig Galicziában 19, Bukovinában 3, Alsó-Ausztriában 5, Morvaországban 6, Csehországban egy községben dühöngvén: a német birodalmi kormány, Ausztria-Magyarország ellenében, az egész birodalom határhosszában, a **szoros határzárt** léptette életbe, s ennek következtében a kérődző állatoknak be- és keresztülvitele tilos. Mi is ezennel köztudomásra hozatik.

Kapitányi hivatal.

UJDONSAGOK.

* **A debreczeni önkénytes tüzoltó egylet** f. é. novenber hó 4-én vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza nagy tanácstermében rendkivüli **közgyülést** tartand, melyre az egyleti tagok tisztelettel meghivatnak, tárgy: az uj alapszabályok előterjesztése és azok alapján a választmány kiegészitése. A választmány.

* **Csillaghullás** van a „magas“ kormány görögtüz által világitott egéből. A novemberi kinevezés öröm-ünnepét üli a katonai világ. Ugy halljuk hogy Becsey honvédszázados, Debreczenben őrnagy lett. Eddig a honvédségnél igen szükön bántak a kinevezéssel. Most azt mondják, hogy 200 tisztet fognak előléptetni. Itt volna az ideje, hogy a kinevezések eddigi rendszerével szakitsanak odafent.

* **Az arany cserkoszoru** tárgyában, mint értesültünk, a jövő vasárnap délelőtt értekezlet fog tartatni. Nagyon óhajtandó volna, hogy ez értekezletre a bizottsági tagok teljes számmal megjelennének, mert ekkor lesz elbirálása annak, hogy az addig beérkezendő pályázatok közzül, melyik lesz a czélnak legmegfelelőbb. Ezzel kapcsolatban nem lesz felesleges az ivtartó urak figyelmét arra hivni fel, hogy vasárnapig iveiket a gyüjtött összeggel együtt a bizottság pénztárnokához mulhatatlanul beküldeni sziveskedjenek.

* **A hajdu vér** nem tagadja meg magát. H.-Böszörményből 97 métermázsa buzaliszt küldetett török testvéreink részére a csatatérre. A tett beszél.

* **Köszönet a jóltevőknek!** Az 1877-ben kibocsátott aláirási ivek eddigi eredménye szerint a zenede részére uj alapitványokat tettek: kereskedő Tóth Gyula 100 frt. orvostudor Török József 100 frt. turkevi ref. lelkész Harsányi Sándor 200 frt. m. k. pénzügyi hivatalnok Steinacker Sándor 100 frt. kereskedő Trocsányi Ferencz 100 frt. herczeg Koburg Fülöp ő fensége 100 frt. Együtt **700 frt.** o. é. Rendes tagok lettek hat évi kötelezettséggel: Bosznay Károly kereskedő, **Hegedüs Pál orvos**, Lengyel Zsigmond tanár, Nemes Kálmán ügyvéd, özvegy Orosz Lászlóné asszony, Szilágyi Károly ügyvéd, Braunsperger Nándor vasuti számvevő, gróf Dégenfeld Gusztávné ő méltósága, Dráveczky Mihály, Gondy Károly fényképész. Orosz János állami mérnök, Tarcsay Lajos gyáros, Dalmy Károly ügyvéd, Balogh Imre ref. egyházi tisztviselő. Egyszermindenkorra adakoztak: Fényes László catasteri főnök 5 frt. Csanády Ödön 5 frt. Együtt 10 frt. o. e. — Fogadják a zenedénk iránt tanusitott pártfogásukért hálás köszönetünket. Debreczen, 1877 október 28. **A zenede igazgatósága.**

* **Nyilt köszönet.** Mind azok, kik néh. férjem Deutsch Jakab temetésén megjelentek, s ezáltal fájó sebeinkre gyógyirt nyujtani igyekeztek fogadják őszinte hálás köszönetünket. Debrecen 1877. okt. 29. özv. Deutsch Jakabné.

* **A kérlelhetetlen** halál szüntelen ragadja áldozatait. Tegnap reggel Dr. Rótschnek V. Emil köztiszteletben álló gyógyszerészünk kedves 7 éves kis leányát **Irént** a roncsoló toroklob ölte meg. Temetése ma délután 3 órakor történt. A ref. egyház szertartása után a római kath. sirkertben tétettek le a jó gyermek földi részei. A gyermeket fent az égben társai, az angyalok fogadják. Lelke felszállt, itt hagyva szülőinek a mély bánatot. A vigasztalás Istene vigasztalja meg a szomorodott szüléket!

* **Szülék figyelmébe.** A torokgyik még egyszer grasszál. Ez ügyben már fel is szólalt a hatóság s mi jó néven vettük e figyelmeztetést. De nem lesz felesleges a t. szüléket ujolag figyelmeztetni azon körülményre, miszerint ne engednék oly könnyen zsenge csemetéiket a táncz-colonne-ba s igy hazatérésükben felhevülve, mily könnyen eshetnek e kegyetlen járvány áldozatává. — De ennek nem annyira a szülék, mint ama bizonyos tánczmester az oka, ki erőnek-erejével még a csecsemőket csaknem a bölcsőből is viszi a nagy, — az-az a más világba. (Hogy ki ez a nagy „mester“, azt puhatolja ki a közegészségügyi bizottság, ha ugyan még ilyen létezik.)

* **A debreceni** könyv, kő- münyomda s kártyagyári részvénytársulat részvényei közzül 66 db. részvény e hó 31-én délután 3 órakor az iparbank helyiségében csapó-utca 57. sz. alatt kisoroltatik, melyre az érdeklettek figyelmeztetnek.

* **Közgyülés.** A legközelebi városi közgyülés jövő november hó 8-ik napján fog megtartatni.

* **A lelkesedés.** H.-Böszörmény tiszti ügyésze, Goldhammer Albert Derecskén Mandel Jakab kedves leányával Anna kisasszonynyal tartván esküvőjét, ez alkalommal a násznép Lévay Márton böszörményi ügyvéd inditványa folytán 50 frt. 80 krt. rakot össze a török sebesültek javára, mely összeg a jelen volt Mandel Pál orsz. képviselőnek átadatott, hogy azt a **„Közvélemény“ gyüjtéséhez csatolja.**

* **Elvette büntetését.** Erdélyi János nevü fiakkeres a rendőri közegnek tettleges bántalmazása és ellentállás által elkövetett nyilvános erőszakoskodásáért a törvényszék által két hónapi börtönre és a költségek megtéritésére itélte, mely itélet a legfelsőbb itélőszék által is helybenhagyatott.

* **Az ellenőrzési szemle** holnap és holnapután reggel 8 órakor a nagypéterfiautczai gyalog laktanyában fog megtartatni.

* **Verekedő hordárok.** Tegnap délután ugyancsak volt dolga a rendőröknek, mig egynehány hordárt, kik ugyancsak döngették egymást az utczán, egymástól elválasztani birtak. S miután a rendnek őrei látták, hogy az ügyet barátságos uton kiegyenliteni nem sikerül, felkisérték a hordárokat a kapitányságho. hol az utcai botrányért megbüntettettek.

* **Állandó rovat.** A debreczeni nagytemplom oronyórája most sincs készen.

* **Személyi hir.** Zobel Lipót nagyváradi postaigazgató tegnap óta városunkban időzik.

* **A szabadságért** harcoló töröksebesültek részére Grósz Amália kisasszony egy csomó tépést adakozott szerkesztőségünkben. Fogadja köszönetünket.

* **A roncsoló toroklob** kezd ijjesztő mérvben föllépni városunk területén. Nemcsak a betegek, de a halottak száma is nagy már. Az áldozatok leginkább kicsiny gyermekek. A mint értesültünk a helybeli orvosi kar ülést tartott ma d. u. azon kérdéssel akarván foglalkozni, hogy az iskoláknak egyidőre való beszüntetése inditványoztassék-e vagy nem? — A mint hallottuk a gymn. növendékei közül is többen kapták meg a torokbajt. Jó lesz vigyázni!

* **A 46. zászlóalj** kitünő képzettségü hadnagya, Herman Gábor főhadnagygyá lőn. Üdvözöljük a megérdemlett kittüntetés alkalmából.

* **Eljegyzés.** Városunk egyik jeles szülötte, Ujházy Ede, a budapesti nemzeti szinház kitünő tagja e hó 27-én jegyet váltott a fővárosban Valette Laura k. a-nyal, a Swoboda-szinház tagjával. A k. a. visszalép a szinpadtól.

Utólsó posta.

— Győztünk! Ozman visszavert egy Plevna ellen intézett támadást e hó 26-án. E második nagy rohamban a muszkák borzasztó vereséget szenvedtek.

A szerkesztő nyilt postája.

Budapest (H. L.) A másikba adtam. **Ugyanoda** (Zoltán.) Köszönöm. A folytatását kérem hamar. **H.-Szoboszló.** (T K.) Ugyan oly értelemben közöltem már a „P—s“-ban czikket. Itt is van a bátyámén kivül másik oly, bár hosszabb czikk is. Ez kimeritőbb, önök érdekeit kivánja közleni, teszem is, mihelyt tér lesz. Tán holnap. Az ellen véleményt mindig szivesen közlöm. **Nagyvárad.** Viszont üdvözlet. Ti ʼjatok előbb. Ugy is többet irtam én nektek, mint ti nekem. Erdély J.—: nem értem; ki ő?

DEBRECZENI SZINHÁZ.

Legujabb operett és vigjáték először.

Kedden, 1877. okt. 30. e szinpadon először adatik:

MARCEL

Dramolette 1 felvonásban. Irta: Sandenn Gy. forditotta: Paulai E.

SZEMÉLYZET:

Valgrand Geston	Lovászi	Gemaine, cseléd	Foltényiné
Favie orvos	Vezéri	Susan szobal.	Lovásziné
Duvernay Maxim	Toldy	Levélhordó	Tokorai
Henriette	Temesváryné		

Történik: falun. Idő: 1869.

Ezt követi itt **először**:

A római fuvolás.

Operette 1 felvonásban. Offenbachtól.

Felelős szerkesztő:

SZATMÁRI KÁROLY.

(Szerkesztő lakása: kismesterutca 1385. sz. a.)

A debreczeni könyv-, kő-, műnyomda s kártyagyári részvénytársulat felszámolás alatt.

Az 1876. deczember 17-én tartott társulati közgyülés által elhatároztatott és a debreczeni kir. törvényszék által 6827-ik számu végzéssel helybenhagyott feloszlatási tervezet alapján, folyó évi **október 31-én délután 3 órakor** — az iparegyesületi takarék és hitelintézet helyiségében csapóutca 335 sz. a. **66 darab társulati részvény** — beváltás czéljából — **kisorsoltatik**; mely kisorsolásnáli megjelenésre az érdekelt t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Debreczen 1877. okt. 23-án.

A felszámoló bizottság.

Müller Lajos tánczatanitó tanitványaival a tánczpróbát a jövő hó 3-án szombaton este 8 órakor a „Korona“ czimü vendéglőben fogja megtartani. Mely alkalommal Sztancsek Ilona kisasszony a magyar szóló és kacsuka tánczot fogja lejteni. Mely tánczpróbára a t. szüléket és n. é. közönséget tisztelettel meghivja. Belépti dij 1 frt.

420. 1—2. **Müller Lajos.**

A keleti háboru

következtében kivitelünk az alsó duna-vidékekre nagyon meg van akadályozva és igy nagymennyiségü

china-ezüst készleteinket

kénytelenek vagyunk az eladási áron eladni. Kielégitő árjegyzékkel kivánatra dijmentesen szolgálunk.

Leszállitott árak.

	előbb	most		előbb	most
6 drb kávés kanál	3 frt 50	1 frt 50	1 drb vajtartó	5 frt —	2 frt —
6 „ evőkanál	7 „ 50	2 „ 80	1 pár gyertyatartó	8 „ —	3 „ —
6 „ asztali kés	7 „ 50	2 „ 80	6 drb késtartó	5 „ —	2 „ —
6 „ asztali villa	7 „ 50	2 „ 70	6 „ csemegés	6 „ —	2 „ 50
1 „ levesmerőkanál	5 „ —	2 „ 30	6 „ csemegevilla	6 „ —	2 „ 50
1 „ tejmerőkanál	3 „ 50	1 „ 50	1 „ sótartó	— „ —	— „ 70
1 „ czukortartó zárral	14 „ —	8 „ —	1 „ czukorfogó	2 „ 50	1 „ —

Legujabb kézelőgomb garniturák gépezettel 1 frt. Dugaszok állatfejjel 40 kr. darabja. Czigarett dohánytartó 2 frt.

Továbbá rendkivüli szép csészék, thea és kávés kannák, asztali több águ gyertyatartók, czukor hintő, tojás szerviz, fogpiszkáló tartó, olaj- és eczet-tartók és még számos tárgyak stb. stb. a legbámulandóbb olcsó árak mellett.

Különösen figyelemreméltó!

6 drb evőkanál) Mind a 24 drb elegáns tokban 24 frt helyett
6 „ kés) csak . . . . . 10 „
6 „ villa)
6 „ kávés kanál) ugyan e tárgyak Brittania ezüstből csak 7 frt

413. 1—11.

Megrendelések utánvét mellett gyorsan és lelkiismeretosen eszközöltetnek.

E. PREIS, Bécs I, Rothenthurmstrasse 29.

A szegedi országos kiállitáson érdeméremmel és a III-ik országos tüzoltógyülésen Aradon a nagy arany és ezüst éremmel kitüntetve.

WALSER FERENCZ

BUDAPEST

első magyar gép- és tüzoltószer-gyár, harang- és érczöntődéje,

ajánlja szabadalmazott uj szerkezetü **fecskendőit**, tüzoltó-egyletek **legénységi felszereléseit**, vállalkozik **kutak, szivattyuk** és **harangok** készitésére,

jótállás mellett a legjutányosabb árakon.

Különös figyelmébe ajánlja a nagyérdemü **gazdaközönségnek, saját-készitményü és transatlantia szivattyus kutait és gyárának vizvezetékek** teljes felszerelhetésére nagy figyelemmel külön felállitott vizmütészeti osztályát.

3220

Mintaszerelések, képes árlapok, kivánatra rendelkezésre állanak.

Fióktelep Erdély és Románia részére: Kolozsvártt, belsőmonostor-utcza.

Minden eddigi világtárlaton, haladás, jóizlés és versenyképességeért, első dijakkal jutalmazva.

Pályázat.

Hajdumegye területén több adóvégrehajtói állomás betöltése szükségessé válván, felhivom mindazokat kik ily állomást elnyerni óhajtanak, miszerint szakképzetségöket, erkölcsiségöket és előéletöket igazoló bizonyitványokkal kellően felszerelt és 50 krajcáros bélyeggel ellátandó kérvényöket jelen pályázatnak első megjelenése napjától számitandó két hét alatt alulirott kir. adófelügyelőnél nyujtsák be.

Ezen a szükséghez képesti időre alkalmazandó végrehajtói állomással 2 frt. 50 kr. és 3 frt. napi dij és szabályszerü utiköltség van egybe kötve.

Debrecen 1877. október 27-én.

Kratzeg
kir. adófelügyelő.

419. 1—3.

HOLVAI GYULÁNÁL DEBRECZENBEN
a legszebb
SIRKOSZORUK
30 krajczártól kezdve 12 forintig nagy választékban kaphatók.
Eredeti **Singer varrógépek** egyedüli raktára.

Titkos betegségek

különösen

férfi-tehetetlenség,

magömlések, hugycsőfolyások (maró befecskendezés nélkül), **hólyagbántalmak, bujakorósdaganatok, börkiütések,** ha még oly idültek is, továbbá **köszvény, fehérfolyás, hószámgörcsök** a hivatásbani megzavarás nélkül a leggyöngébb módon, hasonszenvi szerek **alkalmazása** által bámulatosan **gyors és gyökeres gyógyitásra** találnak.

Sok ezer szerencsésen kigyógyult egyén köszönő irata kézzelfoghatólag bizonyitja ezen gyógy-rendszer áldásosságát.

A gyógykezelés levél utján is történhetik. Gyógyszerek kivánatra megküldetnek.

Dr. Ernst L. Pesten, két-sas-utcza 24. Ugyanott kapható a hires mindenki számára nélkülözhetetlen könyv: **„Az önsegély“,** mely oktatást ad a nemi viszonyokról, ifjukori bűnökről, tehetetlenségről, stb. és biztos védszert tartalmaz ragályozás stb. ellen. (Ára 2 frt.)

E hasznos könyv bármely könyvkereskedésben is kapható. 335. 3—?.

NYILVÁNOS NYILATKOZAT!!

Kedvezőtlen viszonyok arra kényszeritenek bennünket, hogy Bécsben levő kereskedő helyiségünket felhagyjuk és igy összes árukészletünket a gyári árakon alól végeladásra bocsátjuk.

Hogy gyors elárusitásra szert tehessünk,

Csak 6 frt 15 krért

a következő hasznos és jó árukat adjuk, u. m.:

1 kitünően jól járó órát aranyozott lánczczal; járásának, pontosságáért kezeskedtetik egy évig.	1 czukorszelencze, palissanderfából, legszebb képfaragó-munka, zárral ellátva.
1 asztali lámpás biztositó égővel, igen alkalmas.	1 czukorfogó, fehétségét mindig megtartó érczből.
1 asztalteritő, diszes és szingazdag, finom angora-gyapjuból.	6 darab növényszagu egészségi szappan Dr. Dupont-tól.
10 aczélmetszetü kép, hires müvészek másolatai, 2 szobát lehet velök diszesiteni.	6 asztali kés erős aczél éllel.
1 thea-főzőkészlet melylyel két percz alatt a legjobb theát lehet késziteni.	6 asztali villa erős tokban.
1 terracotta-szobor, egyuttal tüzelőkészlet, diszül szolgál akármelyik salonnak.	6 evőkanál, cs. k. szab., fehérségük mindig eltart.
1 dominó-játék, teljes, hozzávaló faszekrénykével.	6 kávés kanál, cs. k. szab., fehérségük mindig eltart.
	1 leves szedő kanál, cs. k. szab.
	1 tejszedő kanál, cs. k. szab.
	50 darab.

Valamennyi itt megnevezett 50 tárgy szilárgy minőrég ben kerül

csak 6 frt 15 krba.

Minden czikkért jótállás.

Czim: Vereinigte Export-Compagnie, Wien Burgring 3.

Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan teljesittetnek.

343 9—10.

Franczia miederek és virágok.

VÉGELADÁSI HIRDETÉS

elköltözés miatt.

Menyasszonyi koszoruk és fátyolok.

Nyakkendők gallér és manchetták.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönségnek becses tudomására juttatni, hogy miután Debreczenből véglegesen eltávozom az összes raktáron levő czikkeimet u. m.

Mindennemü női és férfi fehérnemüek, divatczikkek, rövidáruk és paplanokat gyári áron alól végképen kiárulom.

Teljes tisztelettel

Burger Lipótné,
főpiacz 2139. sz. a.

Az összes üzleti felszerelések jutányos áron megvásárolhatók.

Selyem és bársony szalagok.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

Legnagyobb zongora-terem

hol nagy választékban, jutányos árért, több évre szóló irásbeli jótállás mellett kaphatók oly

ZONGORÁK,

melyek finom csengésre és öszhangzatra ritkitják párjukat, s ugy bel- mint külföldön általános jó hirnek örvendenek.

A zongora minősége felől mindenki személyesen meggyőződhetik.

STRÓBEL FRIGYES
zongora-készitő,
Budapest váczi-utcza I. szám.
Bemenet a zsibárus-utczában.

396 1—3

Pályázat.

Balmaz-Ujváros nagy községben egyelőre az 1879. év tavaszán tartandó s e részben véglegesen határozó tisztujitásig terjedő időre egy **jegyzősegédi** állomás tétesittetvén: erre pályázat nyittatik. Teendői: kiválóan az adó- s más végrehajtások; másodrendben bármi jegyzői munkálat. Főnöke a községi jegyző.

Évi járuléka a községi pénztárból havonként s utólagosan fizetendő 400 frt o. é. Lakásul a városház egyik szobája butorzat, fütés és világitás nélkül; közösen a másik jegyzősegéddel.

A jegyzői oklevéllel s más bizonyitványokkal fölszerelendő kérvények f. 1877. év novemb. 5-ig B.-Ujváros nagyközség főbirájához küldendők. Az állomás november 13-ig elfoglatandó.

416 3—3

Eladó ház.

Nagy-Hatvanutca elején két utcára néző 1099. sorszámu Valics Antalné-féle ház bel- és kültelkével együtt szabadkézből előnyös feltételek alatt eladó. Értekezhetni róla csapóutca, 361. sz. a. lakó ügyvéd NAGY FERENCZ-cel.

418. 2—3.

Kiadó tulajdonos: a debreczeni függetlenségi part

Debrecen, 1877. Nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.